

KIADÓHIVATAL:

Szikes Antalkönyvnyomdája, hova az előfizetési pénzek, hirdetések és minden a kiadóhivatal érdeklő közlemények káldendók.

Nyitványban egy sor közlési díja 10 kr.

Hirdetések jutányos áron vétetnek fel.

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR

Egész évre 5 frt. —
Félévre . . . 2 frt 50 kr.
Negyedévre 1 frt 25 kr.

SZERKESZTŐSÉG:

Kényes utca, 175. szám
hova a lap szerkesztéséről és közlemények káldendók.

Kéziratok nem adatkak vissza

Teremtsünk olcsó pénzt.

Hálatelt kebellet tekinthet az alföldi gazda az egék felé, köszönetet mondhat a gondviselésnek, midőn látja a bő aratást, mely az idén fáradsága osztályrészeül jutott. Emberelemlekezet óta alig volt oly év, mely mezői terményeink mindenikében egyformán oly bőven fizetett volna, mint a mostani év. Reánk is fért már ez az áldás, mert mióta a gazdasági válság a nyomott árák miatt a földbirtokos osztályt léteben fenyegette, azóta — pedig egész egy évtizedről van szó — csak nyomorgás volt az alföldi nép sorsa. Csekély jövedelemmel szemben tetemes kiadások terhe alatt szó sem lehetett arról, hogy előbbre haladjon, csak úgy napról-napra tengelte életét. Most szabadabban lélekzik fel, jövőbe vetett bizalommal folytatja munkáját, talán joggal reméli, hogy szebb napjai lesznek.

Az alföldi gazdálkodó népének tehát ma nincs oka zúgolódni. Beteltek vágyai, a megelegedés nyugalma foglalhat helyet keblében.

Azonban nem úgy van az, a társadalom minden rétegeiben. Az iparos, kereskedelmi és az értelmiség osztályai bizony a bő aratás dacára is még mindig panaszra nyithatják ajkaikat. Illő volna pedig, hogy a hol a nemzet túlnyomó többségének derültebb napjai virradtak fel, ott ne vonja be nyomasztó ború a többinek egét sem, legyen okuk azoknak is felvidulni.

Hogy bizonyos tekintetben a jó természettel az iparos és kereskedelmi osztálynak állapota is javul, azt mi nem tagadjuk; de nem javul oly mértékben, mint javulnia kellene. S e tekintetben volna pár szavunk, különösen a mi speciális viszonyainkat tekintve.

Az iparos és kereskedő boldogulásának egyik alapfeltétele az olcsó pénz. Egyiknek úgy mint másoknak befektetési alapra van szüksége.

Ha azonban ez az alap drága, ugyan hogy boldoguljon akkor? Ha a kamat felemészté előre minden remélhető jövedelmét, ugyan hogy tartsa fenn magát s munkásai körét? Nem boldogul, mert nem boldogulhat. Ott hagyja iparát, mesterségét, inkább tengeti életét, vagy keres szolgálatot, hogy valahogy megélhessen.

Kötelességünk első helyen tehát olcsóvá tenni a pénzt.

Ennek érdekében mi itt egy eszmét vetünk fel, melyet keresztülvinni óhajtunk, válllvetve mindazokkal, kik az iparos és kereskedelmi osztály életérdekeit szívükön hordják.

Van nekünk egy virágzó, jó hírnek örvendő, szilárd hitelű takarékpénztárunk. Ez van hivatva a bajon segíteni. Mit ez intézetnek érdemes igazgatója egynehány évvel ezelőtt önszántából mozgatót, de még akkor keresztül nem vihetett, fogjunk annak keresztül viteléhez már ma. Szállítsuk le a takarékpénztári kölcsönök kamatait 8%-ról 6%-ra, teremtsünk városunkban egy teljesen egészséges pénzforgalmat, tegyük lehetővé a leginkább eladósodott iparos és kereskedelmi osztálynak, hogy olcsóbb kamattal mellett egyrészt súlyos terheitől megszabaduljon, másrészt új befektetésekhez olcsó pénzt kapjon, ha ezt tesszük, áldásthöz munkát fogunk végezni.

Naponkint tapasztaljuk, hogy nagyobb kölcsöneink mind keresnek a fővárosban vagy kedvezőbb kamatú helyeken pénzt, mert a mi 8-as kamatozásunk rendszerét drágának tartják. Ha mi a kamatot leszállítjuk, e kölcsönkeresletek mind megmaradnak itt. Igaz, hogy első látszatra a 6% kamatok mellett a takarékpénztár kevesebb haszonra fog dolgozni, de csak látszani fog, hogy így dolgozik, mert a mit a kamatkülönbséget vesz, azt a forgalom nagyobbodásában fogja megnyerni.

A betétek kamatai is természetesen lejjebb

fognak szállani 4-4 1/2 % ra s lesznek, kik aggodalommal néznek ezen leszállításra. Mi nem osztjuk az aggodalmat, mert hisszük, hogy egyrésze a tőkének ugyan elfog egy időre tőlünk vonatni, de azt szilárd hitelünk mellett a központi pénzüntézetek olcsó kölcsönei mindig fedezni képesek.

A takarékpénztárak felállításának nem az a főcelja, hogy a részvényeseknek minél nagyobb osztalékot juttassanak, hanem egy nemes törekvés hozta azokat létre, hogy egészséges pénzforgalmi viszonyokat teremtsenek.

Ezennel felszólítjuk és felkérjük pénzüntézetünk igazgatóságát, de különösen annak élén Salacz Ferencz igazgató urat, hogy ez eszmével megbarátkozni, azt a kivitel felé egyengetni kegyeskedjék.

Magunk részéről az indítványt annak helyén ez érdekekben legközelebb meg fogjuk tenni.

Alispáni jelentés június hóról.

(Vége.)

III. Utak-hidak-védőtltések.

A közutak, valamint a községi utak utcák, járdák teljesen jókarban vannak. Az utkaparok aratási, egyhavi idejüket legnagyobb részt mult hó végével s e hó elejével megkezdték.

A folyó évre előirányzott utépítési munkálatok jó részben elkészültek.

Az alsó teher körösi társulat töltés belebebeszi munkálatai befejezésükhöz közelednek.

A békési hullámtéri hid építése serényen folyik,

A b.-csabai utkövezés úgy a vármegye mint a község által kiépítendő területeken gyorsan halad előre s befejezéséhez közeleg.

A védőtltések állapota általában jó. A berettyó-körösi társulat az iván-feneki szakaszon a védgátak erősítését mult hónapban is folytatta.

IV. Közoktatás.

A közoktatás menete a lefolyt hóban a beérkezett jelentések szerint rendes volt a tanköteles gyermekek az

TÁRCZA.

Az egyetlen leány.

(Dánból, Blicher után)

Midőn 1815-ben Kopenhágába jöttem, felkerestem azon barátomat is, kivel már régóta ohajtottam találkozni. Alig voltunk egy-két percig együtt, kopogtattak, az ajtó megnyílt egy középkorú nő lépett be udvariasan meghajtva magát előttünk. Megjelenése úgy mint egész külseje feltűnést keltett. Kalapja, szin-hagyott felöltője s egyéb ruhája nagy mérvben viselt, ócska fércmű volt. Balkeze kis ujján egyszerű gyűrű csillogott, látszatra inkább sárga rézből mint aranyból. Jobb kezében napernyőt tartott, mely tán akkor készült, mikor, tulajdonosnéja még viruló hajadon-korát élte. Különben az egész szegényes öltözet nagyon illett a sóvány, beesett és sápadt archoz.

Ha valami idegen ember váratlan lép be, érdeklődünk iránta s vizsgálni kezdjük külsejét különösen az arcát, tekintetét, mert mi türe-s-tagadás igaz beszédnek bizonyul be, hogy a szem a lélek tükre. Én is erősen megfigyeltem a belépett nőt, szeméből azonban alig lehetett valamit kiolvasni, mert pillái csaknem folyvást félig zárva voltak. Rendkívül sajtáságos bizarr alakok közé tartozott. Ha beszélt felegyenesedett, s ekkor elég magasnak látszott, más különben ha hallgatott, szikár teste összeesett, ekkor meg alacsonyok tűnt fel. Mint valami kitanult koldusnő úgy állt előttünk. Dacára annak, hogy csak ugyan olyasmi volt, mégis mind hangja, mind magatartása bizonyos nagyuri büszkeséget áruolt el. Nehány percig lassú hallgatás után megszólalt. „Uram, nincs szerencsém önt ismerni,“ — szólt a nő, — „ugy látom ön sem ismer engemet, hanem azt el kell hinnie,

hogy multam nem volt oly sötét, mint jelenem.“ A hang, melyel e néhány szó elmondott, erős felindulásra vallott. Most néhány pernyi csend következett aztán így folytatá megszakitott beszédét a nő: „Jó embereimtől tudom, hogy Ön Uram, nemeslelkű férfiú s éppen ez bátorít fel önt tisztelettel felkérni, lenne kegyes engem, ügyelogyott nőt, tetszése szerint anyagilag segíelyezni, hogy a házbért, melylyel tartozom, lefizethessem.“

A kérelem barátomhoz volt intézve, ki most néhány lépést tett iró-asztala felé, azonban csakhamar ismét visszafordult e kérdéssel. „Kinek hívják kedves asszonyom?“

A nő e kérdésre összeresztent, feje aláhanyatlott, szemepillái ismét félig lezáródtak, miközben halkán, vontaton hangon mondá: „Nevem tudakolja? — rég elfeledtem, nem csoda a világ is engemet; jelenlegi nevem nem is az enyém, egy más nagy családé. . . Sorgognőd-családnak hívják.“ Ezek voltak a nő utolsó szavai, aztán ismét felnézett merev tekintet vetve ránk könytelen szemével,

Schmidt, így hívták barátomat, — anélkül hogy tovább kérdezte volna, irott lapot vett elő s adott át neki. A nő némán bölintva fejével távozott,

Különös érzés fogott el e nő távozása után. Minden arra mutatott, hogy e koldusnő valamikor előkelő család tagja volt. Nekem ugy tetszett, mintha őt valahol egyszer már láttam volna; félig-meddig ismeresnek tűnt fel mind az arc, mind a hang. A látott alak régi idők homályos álomképeként lebegett előttem; ráfogni, hogy ő az, kit egykor látni véltem, nem mertem nem azért, mert mit a képzelet ily állapotban a milyenben voltam alkot, az nem oly természetű, hogy arra valamit építeni lehetne.

„Sajtáságos“ — mondá Schmidt, semmikép sem

akarta nevét megmondani; talán te tudsz valamit felőle tevé hozzá.

„Ugy rémlik mintha egykor láttam volna,“ — motdám, — de nem tudom egész biztosan megmondani hogy hol és mikor.“

— Ime, nézzed csak, ott látom az utcán, mondá, barátom, — most fordul be a szögleten Boldogasszony temploma felé tartva.

Barátom e szavaiban egyenes felhívást látva, le-gott elhagytam a házat, siettem a nő után azt utol is értem. Meglehető közelébe jutva — anélkül hogy ész-revettem volna magamat — folyvást bizonyos távolban kísértem.

Amint a nő a Bispegade*) sarkán lekanyarodott, mentében zsebéből egy darab papirt húzott ki, azután felváltva majd a házak falaira, majd a papir-lapra te-kingetett, minha házsámot keresne. A Kryssalgade**) végén egy-két másodpercig megállt, majd egyet fordult s a legközelebbi ház kapuján belépett. Követtem a második emeletig. Míg ő csengett, egy lépcsővel fel-jebb mentem, ott a rácszat mögé álltam feszült érdeklődéssel várva a történendőket. Nem sokára megnyílt az ajtó. Egy leány lépett ki s némi guny-mosollyal mondá nos hát ismét itt van? Nagyon gyakran keresi fel házunkat; úrnő meg hagyta, mond-jam meg magának, ha jönni akar jöjjön nyolc nap mulva, jövő hét szombatján. Most menjen Isten nevé-ben, s addig ne mutassa magát. Azt így elmondva egyet fordult s nagy hirtelen becsapta maga után az ajtót. Ez így saképnél hagyott boldogtalan egyideig-még ott állt mint egy kővé váltan kezében kopott napernyőjével, azután felegyenesedett, s gyors léptek-kel indult lefelé alépcsőkön. Követtem. Utját a szerencsét-

*) Püspök utca, Kopenhága egyik fő-útcaja.

**) Jegec utca, mely a Püspök-utca-ból Keleti irányban h-íad.

C S A R N O K.

Igénytelen szarvasi napló a század elejéről.*)

Fordította és magyarázatokkal ellátta: Miháfi József.

Jan. 1. 1800. Veszek egy iv papírost, arra fogok egyet más följegyezni pusztán csak unalomból. Nem képzelődöm én, hogy valami becses lesz az, de unszol valami hogy irjak. Ma új év napja van s én meg csak marc. 2-án leszek húsz éves — bizonynyal még egy-némely kemény dióba kell harapnom s ha csak azt jegyzem meg, melybe fogingásig harapok, akkor ha csak középkort érek is el, egy-némely megjegyzést tehetek. Az ember azt hiszi „ezt vagy azt, nem fogom elfelejteni,“ s ha már csak egy év folyt le, nem tudja miként vagy mikor történt a dolog. Notabéné-imet oly jól fogom csinálni, mint azt egy iskolázatlan ember teheti. Most persze nincs erre elég időm s azért miudent csak röviden érintek. Midőn magam ura leszek, s lesz érkezésem akkor majd több körültekintéssel írok. Tehát dologra.**)

Ma jan. 1-én az év első napján a század első napján, tehát százados új év — ma Pesten vagyok vidoran és megelégedetten. Most a mai napról nem tudok többet írni. Punktum.

April 10 Ni jó a levélhordó! „Öreg van-e levelem.“ Igen! „Nó csak ide vele!“ Talán pénz van benne? Nincs nagyon könnyűnek látszik. Valóban üres Semmi egyéb nincs benne, mint sok üdvözlés apám, anyám és testvéreimtől. Bár mily üres is volt a levél, megis nagyon megörvendeztetett. Átolvastam és újra átolvastam. Hogy örül az ember, ha úgy pár száz mérföldnyire a világban esetlik-botlik s éveken át övéiről semmit sem hall. Hogy örül mondom, az ember, ha csak egy ü r e s levelet kap is.

Jun. 30-án elhagyám Pestet s az alföldre vágytam Jul. 4-én jöttem. Aradra Ezen nyáron Gyula légett. Magyarországon insurrectio támadt. Zelezky ur rábeszélte hogy kövessem őt visitációs utján.

Febr. 28. 1801 Zelezky ur társaságában Erdélybe utaztam, onnan Pancsovára és Zemplinbe, Szlavonián át Triestbe, Stiriába, Bécsbe. Sok élvezetet nyújtott nekem ezen út, szeretnék arról egyet-mást följegyezni, de miután én nem vagyok útleír. inkább nem írok semmit sem.

Márc. hónapban szerencsétlen születésben meghalt a magyar főherceg asszony orosz hercegnő,***) ehhez én nem mondhatok egyebet mint:

Trocknet eures Jammers Thränen
Heitert euren Blick,
Denn es bringt kein banges Sehnen
Sie, die starb zurück!

*) Legyen ajánlva tisztelet jelül a naplószerző érdeműs fiainak Réthy Pál, Réthy Lipót és Réthy Vilmos uraknak, úgyszintén jeles unokáinak: Réthy Károly, László, János, Sándor, Béla és Dezső uraknak, az én egykori kedves tanítványaimnak. M.

**) Igénytelen stetteni (Württembergben Stuttgart mellett) születési iparos ifjú neki indul a világnak s végre Szarvason *telepszik meg. Itt kedvez neki a szerencse, terménykereskedő s később vasárur lesz. Schloterbeck Kristóf az, őse a ma általános tisztelt szarvasi Réthy családnak. M.

***) József nádorunk nejét, Pál orosz czár leányát Alexandrinát érti. M.

— **Vándor színészek.** Nyiri K. és Körösi, após és veje, előadást rendeztek Kondoroson, a Csárda helyiségében, hol mint előadó színész csak az egyikök szerepelt; két estén egy-egy monologot adván elő és a laterna magica csodáival ismertetvén meg hálás falusi publikumát.

— **Artézi kutunknál** a munkálatok az elmúlt hét folytán ismét folyamatba vétettek. Már is meglátszik a hatása, mert a víz kettőzött mennyiségben és erővel tör ki a kútból. Úgy halljuk, hogy a kút teljes kifúrása már csak rövid idő kérdése. Szerencsések vagyunk, nyertünk vizet 293-83 méter mélységből.

— **A mi zsilipünk.** Armentesítő társulatunknak legutóbb Hódmező-Vásárhelyen tartott közgyűlésén be lett jelentve, hogy a Körös zsilipjének — Szarvas mellett — tervét a miniszterium megerősítette, hogy az még ez év folytán ki fog épülni. Örülünk ezen híreknek, mert úgy reményünk van, hogy a mi holt Körösünknek vizét a tél folytán lehet felfrissíteni. Lesz tehát ismét tiszta Körös-fürdők; ivó vizet ad az artézi eleget.

— **Véglébesítés.** Az 1878-ik évben besorozott gyalogsági és lovassági legénység tizenkét évi szolgálata utáni véglébesítő levelei a közigazgatási jegyző irodában megérkezvén, az illetők azt ott átvehetik.

— **A szarvasi járásbírósnál** ugyancsak jó dolguk van a raboknak. Nemrég B-Gyuláról küldtek egyet Szarvasra a lithographáló gépet hajtani. A rab jó magaviseletével annyira bizodalmat kellett a járásbírósnál iroda szolgáiban, hogy a mult napokban azt a kedélyes dolgot követte el vele, hogy ötöt küldte el a postára az elküldendő hivatalos levelekkel. Minden felügyelet nélkül végezte el a reá bízott teendőt a rab, s hiven visszatért a járásbírósnál helyiségebe. Csak egyszer aztán nehogy valami „jill“ a berek, nádak, erek* fele gondolatai jöjjenek a nagyon is „szabad labra“ helyezett „rab“-nak, mert azután üthetni a nyomát!

— **Gyilkossági kísérlet.** Ötvös Lajos és József öcsödi lakosok elleni vizsgálat, kik Szabó Ferenc kovács legényt bosszúból agyon akarták ütni, a kir. járásbírósnál befejeztetett s indítványozás és a törvénytisztek elé terjesztés végett az iratok az ügyészséghez beküldtek. Remélhető, hogy a tettesek mielőbb megkapják megérdemelt büntetésüket. A sulyosan megsérült kovács legény már fent jár, azonban arca elektelenítve s bal keze összetörve van úgy, hogy még sokáig képtelen lesz a munkára. A dologban az a legsajnosabb, hogy Öcsödön lépten nyomon fordulnak elő hasonló bűnesetek. Hej Váncsod, Keselyő!

— **Arénánk** a színészeti kiállítás. A színészeti kiállítás rendező bizottsága a közigazgatási hatóság útján megkereste a szarvasi szimbizottságot, hogy az aréna homlokzatáról fényképet vétesse le s azt a kiállítás céljaira mihamarabb küldje be.

— **Elvesztett pénztárcza.** Bülük János marceki mult vasárnap a Sinkovics-féle ház előtt elvesztett egy bőrtárcsát, melyben 31 forint volt. A becsületes megtalálónak nevezett 3 frt jutalmat ígér. Talán csak megkerül; s a megtaláló nem tűr rágó férget a lelkiismeretén?!

— **Út-átelhelyezés.** Kondoros község határához tartozó gróf Károlyi-féle birtok között, a község helyterületéből a község külhatáráig kivonuló úgynevezett kondoros-körös-tarcsai közlekedési út, kérvényezés folytán ugyanezen birtokra, de a gr. Lamberg Fülöpné birtokának határvonalára helyeztetik által. E terv ellen aug. hó 5-éig felszólalással lehet élni Kondoros község jegyző hivatalánál.

— **Küijult tűz.** A Gráfik féle tüzeset, mely szombaton délelőtt 11 órakor ütött ki, már d. u. 1/2 4 órakor újra kitört, s Soványinak istállóját hanasztotta el. Jobban kell vigyázni a tüzre!

álló fa árnyában. — elköltik a hozott oszonnát. Játszik mulat, vidáman pajzánul ez az örökké „fidel“ bécsi, — s akárhányszor ilyen csoportra akad az ember a kik egész napot töltenek a hegyek között. — De már megint messze tértem a „Kronprinz Villá“tól a hova kísérőm vezetett... a villa terraszáról be látni egész Bécsig, mig szemben a vasut pályatesté vékony vonalban tűnik elénk... a vidám társaság zajától viszhangzott a kis nyárilak s engem mint idegent, főleg mint magyart, olyan lekötő szíveséggel fogadtak mintha mindig köztük lettem volna. Egy pajkos szép kis menyecske, — a mint meghallotta — hogy én még az újságba is leírom azt a mit látok — ijedten csapta össze kezét s olyan szomorú arccal mutatott ruhájára s mondta is, majd másikat vesz fel, aztán abban néztem meg őtet, mert az a mi rajta van csak a pengyola... Mintha az órák is vonaton ülték volna oly sebessen röpültek; este aztán a diszes vendéglő concert termében találkoztunk ismét, a jó pilseni sör mellett. A terem zsufolásig megtelt, mivel a kert helyiségben kissé szeles, hűvös idő miatt senki sem maradt...
A „Grinzing“ quartett csütörtöki estéje volt épen ez a bécsiek egyik kedvec quartette, minden Csütörtökön kijön Weidlingauból a vendéglő legfőbb vonzó erejét képezi... A bécsi valzerek, polkák egész tömeget hallottam szép és praecis előadásban, közbe egyik másik énekelt is; s mig a vendéglős egyik pohár sörre a másikat hozta, szemembe tűnt magyaros szép arca, mintha csak onnet mifelőlünk került volna ide, s im egyszerre csak oda áll a quartett elé a szálvétával, 3-4 sörös pohárral kezében, tiszta csengő baritonnal a bécsiek egyik kedvec dalára gyujtott rá, s a refraint énekli vele az egész vendégsereg veri a tactust egyik-másik, sőt még oda is áll mellé és dalol vele.

Meglepett ez a mulatozás, nálunk ilyen nem igen

lát az ember, az a közvetlenség az a figyelem a melylyel egyik vendég a másik a iránt viseltetik, meglepő itt nincs különbség a bankár meg a könyvelő, a nagykereskedő meg a szatócs között, itt egy forma mind együtt énekel együtt zajong mind...
S mig a többiek a Grinzingerek játékát s a vendéglős danáját hallgatták, addig én elmerültem két szép uői arc nézésében, ott ültek mellettünk a másik asztalnál. Valami különös báj, szépség ömlik el a bécsi nők egész valóján, a chiknek, az izlésnek egy különös nemét, a mely csak az ő sajátságuk, olvashatni le róluk. Az egyiknek sötét szeméből valóságos delez áram ömlött rám s talán azért nem bírtam levenni róla szememet ugyanígyra, hogy az a pajzán kis menyecske, a ki mellé jó sorsom ültetett, durcásan támadt rám, mintha ő nem érdemelne meg annyi figyelmet, mint az a másik. Milyen önzök az emberek!...

S mikor aztán reggeli álmomból felébredék, az egész villa még csendes volt; kilopodtam az erkélyre és újból elmerültem a nézésbe, újból szemembe öllött a szép panoráma. azok az apró bizarr stilben épült villák karcsu tornyaikkal, mint egy török minaret, az erkély alatt vidám locsogással ömlött végig a kis patak, ezüstös fodrá hajjai megtörték a kiálló lomha köveken. A felkelő napot szerettem volna látni, a mint a hegyek mögül kiemelkedik, bearanyozva a sűrű fáknak zöld lombjait s a mint sugarai megtörnek a lombokra hullt ezüst harmaton — szemképrázató színekben, nem rajtam mult — de szives házi gazdám, meg a vendéglős kitűnő pilseni sörén...
JURATUS.

Édes atya az orosz czár (t. i. Pál) is meghalt, mint mondják orgyilkosság következtében mult ki.

Ezen utamban ismerkedtem meg egy leánykával, ki szívemnek nem volt közönyös; neve Zsarszky Rosalia, született Brünrben.

1802. April 22. Bécsből Pestre utaztam.

Máj. 3. Bécsből leveleket kaptam Rosaliától.

Jun. 14. Ó Pestre jött. Barátságunk megújul.

Aug. 15. Napoleon elethosszgian konsulnak választatik épen születése napján.

1803. Febr. 22. Ez tulajdonképen a nap, melyen Zsarszky Rosaliával egybekeltem. Márc. 2-án kellett volna ugyan harmadszor kihirdetnünk és egybekelnünk, mert én keresztele levelemre vártam, mivel azonban a farsang letelőben volt, Budára kellett mennem a püspökhöz dispensatio végett, azért az esküvő egy héttel előbb esett. Hogy ezen évben esett-e, dörgött-e, vagy havazott-e? vagy hogy háború vagy béke volt e, az mind reám semmi benyomást nem tett, ez idén engem semmi sem érdekelt, csak — nöm.

1804. Ezen évről sem tudok semmit sem mondani egyebet, mint hogy sok jó bor termett. Itcéje a fogadókban 2-3 kron ment. Az én Rosaliám elhatározza magát a szülészetet tanulni. Nov. 1-én meg először a collegiumba, Androvis theoretikai, Gallo praktikus előadásokat tart, Künstler főorvos pedig instructora volt.

1805. Máj. 1. Az én Rosaliám a pesti egyetemen letette vizsgálatát. Dekanus volt Stipsitz, a többi vizsgáló Szenigt, Száli és Haas. Megkapta okmányát, melynek alapjáú mint gyakorló szülésző ismeretett el.

Szept. 3. Az én Rosaliám meghívást kapott Szarvasról Békésmegyében mint megyei szülésző 124 forint díjazással.

Szept. 10-én utaztunk el Pestről s 14-én jöttünk Szarvasra. Azt hittük, hogy egy városba jövünk. De, te igaz lsten, hogy megijedtem, a mint a szalmafeleles kunyhók zürzavarát megláttam; Mencsikoff herceg messze nem ijedt meg annyira, midőn őt az orosz felség Kamesatkába száműzte, különben minden a szokástól függ.

Okt. 20-án Mack tábornok Ulmál teljesen megvertet s seregeinek maradványa mind francia fogságba esett.

Nov. 13-án tarták a francziák bevonulásukat Bécsbe, utaztak mindjárt másnap a Dunán át Morvaország ellen.

Decz. 2-án volt a nagy csata Austerlicznél 30.000 ember esett el a csatában mindkét oldalon. Reánk nézve a csata el volt veszve.

Decz. 26-án jött létre a pozsonyi béke. A bajor és württembergi választó fejedelmek királyi czimet nyertek.

1806. Jan. Mindjárt új év után nagy betegségbe estem; heves idegláz volt az, melyet mértékelen, megfeszített munkától kaptam. Csak Beyschlag urnak különös művészete és fáradozása által lettem a hafalból kiragadva.

Aug. 1. Szarvasról utaztam Bécs, Ulm, Stuttgart felé Stettenbe szüleit meglátogatni.

Szept. 3. Szerencsésen oda érkeztem, szüleit meglátogatni, ott időztem 7 napig.

Szept. 10-én fogtam a visszautazáshoz, hogy miféle nehézségeket álltam ki ezen az úton, egészen elhallgatom. A mint Szarvast elhagyám, két szép egészséges gyermeket hagytam hátra, azokat azonban, fájdalom, visszatértemkor, okt. 11-én, halva találtam. A fájdalom is, melyet megtekintésökkor éreztem, mellözöm.

1807. Október hónapban minden este egy üstökös csillagot lehetett látni. napkelet felé lehetett látni vessző alakjában.

1808. Ennek az évnek nagyon száraz nyara volt, vagyis jobban mondva tavasza.

Jun. 22-én esett először. A legelő rosz volt. A buza egyáltalán nem sikerült. Egyedül a kukoricza volt az, mely sikerült. A buza itt 16 frton kelt, a mi az akkori időben nagyon drága.

Szept. 18-án foglaltam el a házat, melyet június 20-án kezdtem építtetni.

1809. Minden jól sikerült, különösen a búza és a kukoricza.

Nov. 1-én kezdtem bort kimérni és egyszersmind kukoriczával kereskedni.

1810 Ezen évben minden csak középszerűen sikerült, az élelmi szerek olcsók voltak, viszonyítva a pénz értékéhez.

(Folyt. köv.)

Szerkesztői mondani valók.

R. D. Budapest. Hogy a régi gárdának tevékeny tagja maradj, örömlükre szolgál, az igért cikket várjuk.

Kereskedő tanoneznak, ki panaszkodik, hogy a tanoncok a kereskedés körébe tartozó munkán kívül egyéb — szerinte eselődnek való dolognál is alkalmaztatnak, és kivánná, hogy néha-néha templomba is mehessenek, tehát több szabad idejük legyen — vászla az a tanácsot adom hogy „nyilt hírlapi felszólalással“ ügynek többet ártana mint használna. Az alföldi kereskedő bizony gyakran mezei gazdasággal is el van foglalva, s ha itt ő maga is egyet-mást meg tesz, mért ne tenné azt meg tanonca is. A több szabad időnek óhaja talán magától is megjö a vasárnapi munkaszünettel. Különböző jó tanácsunk az, iparkodjék a tanonc jómagaviselet, hűség és szorgalom által főnökének jóakarátát meggyerni s akkor bizonynyal jól fog menni a dolga.

Felelős szerkesztő: Miháfi József.

H i r d e t m é n y.

A körös-tisza-marosi ármentesítő és belvizszabályozó társulat műszaki részletese ártérfejlesztése befejeztetvén: az ártérfejlesztési térképek s az ezek alapján, ugyanzintén a földadó kataszter felvételeivel egyezően készített

egyéni birtokívek, ártértelekkönyvek és ezeknek segédkönyvei

a társulat árterületének nagy terjedelmére való tekintetből s könnyebb hozzáférhetés indokából a következő helyeken tétetnek ki a társulat központi választmánya által közszemlére, ugymint:

1-ször. A békési, mezőberényi, körös-tarcsai, gyomai, endrődi, mezőtúri, szarvasi nagyszénási, csabacsúdi, szentandrási és öcsödi határokra vonatkozó ártérfejlesztési munkák Szarvason, a társulat békés-bábockai szakasz-igazgatóságának hivatalos helyiségében,
2-ször. A kunszentmártoni, teési, fábián-sebestyeni, mágocsi, derekegyházi, csongrádi, szentesi, szegvári és mindszenti határokra vonatkozó ártérfejlesztési munkák Szentesen, a társulatnak a szentesi ref. egyház piactéri bérházában levő ártérfejlesztési hivatala helyiségében.

3-szor. A kenyere-tégiási, hódmezővásárhelyi, földéaki, lelei, makói, tápei és sövényházi határokra vonatkozó ártérfejlesztési munkák Hód-Mező-Vásárhelyen, a társulat midszent-apátfalvi szakasz-igazgatóságának hivatala helyiségében.

A közszemlére kitétel 1890. évi augusztus hó 1-ső napján kezdődik és bezárólag ugyanez évi augusztus hó 30-ik napjáig tart, mely napokon a közszemlére kitélt ártérfejlesztési munkák d. e. 8 órától 12 óráig, d. u. 2-től 5 óráig tekinthetők meg, s az említett munkák ellen érvényesítendő panaszok és felszólamlások, a fentirt helyekre kiküldendő társulati közegek által vétetnek fel, ugyanzintén az érdekelt felek által írásban beadandó panaszok is ugyanott vétetnek át.

A közszemlére kitétel ideje alatt panasszal, illetőleg felszólamlással lehet élni:

- a) a birtokos neve, lakhelye, házszáma, birtokiv száma,
- b) a birtokrészlet térképszelvényi és helyrajzi száma, dűlőjének neve, földadó kataszteri térfogata,
- c) a birtokrészlet vízszini fekvése, vízszinenkénti térfogata és ártérbe tartozó összterületének mennyisége ellen.

Az írásosan beadandó panaszok a társulat közgyűléséhez intézendők s a szóbeli uton bejelentendő és a társulat kiküldött közegei által felszólamlási lajstromokba foglalandó panaszok is, — melyeknek felvétele a panaszló fél, vagy törvényszerű képviselője által a felszólamlási lajstrom illető tételeinél aláírandó, — szintén a társulati közgyűlés elé terjesztetnek be.

Az 1890. évi augusztus hó 30-ik napján tul beérkező panaszok nem fognak sem elfogadtatni, sem figyelembe vétetni.
Kelt Szentesen, 1890. július 17-én.

1—3

A körös-tisza-marosi ármentesítő és belvizszabályozó társulat

Központi választmánya.

Legjobb asztali- és üdítő-ital.

Hazánk legkedveltebb

savanyuvize

A MOHAI **ÁGNES** FORRÁS

vegyelmezve dr. LENGYEL BÉLA egyetemi tanár ur által.

Ő fensége József főherceg asztalán rendes italul szolgál.

Ajánlva a bel- és külföld számos orvosi tekintélyei által főleg a lélegzési, emésztési szervek hirtelen bántalmánál, hatásosan gyógyítja a Rhachitist, görvély-, vese- és kösvénybajokat, ép úgy használható a tegek csúszos bajainál, gyermekeknek meggyógyítja a túlságos gyomor-savany képződést s fokozza az idegrendszer tevékenységét. Gazdag szénav tartalma folytán ezen üdítő savanyuviz a legkellemebb ízű s a legbiztonságosabb ital, melyet a természetnek örvend.

Mindazon tisztelt fogyasztóknak, kik ezen ásványvizet akár borral, gyógycseleokra, vagy tisztán mint asztalvizet előszeretettel használják, kérjük azt rövidítve

ÁGNES.

forrás néven kiszolgáltatni.

A nagyérdemű közönségnek ásványvizünket szives jóindulattal ajánlva, maradtunk teljes tisztelettel az **ÁGNES**-forrás kutkezelősége Mohán.

Friss föltésben az ország minden gyógyszerárában, fűszerkereskedésében és vendéglőjében kapható. — Országos főraktár:

ÉDESKUTY L., csász. és kir. és szerb kir. udvari ásványviz-szállítónál Budapest, Erzsébet-tér 8. szám.

Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend

SCHLICK-féle Vasöntöde és Gépgyár részvény-társaság Budapest.

Városi iroda és raktár: VI., KÜLSŐ VÁCZI UT 1696/99. sz. Ajánlja a cséplési idényre kiténdő szerkezeit

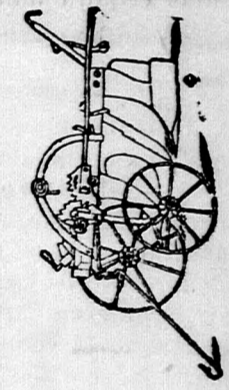
VI., PODMANICZKY UTCZA 14. sz.

gőzcséplő-készületeit, locomobiljait,
és vaskeretű gőzcséplő-gépeit továbbá j á r g á n y c s é p l ő k é s z ü l e t e i t, gabonatisztító-rostait, (Baker- és Vidats-rendszer) és konkolyozót, Készletben vannak

Eredeti kévekető- és mar. krakó arató gépek, eredeti amerikai fűkaszó gépek, szénagyűjtők, stb.

SCHLICK-féle szab. 2 és 3 vasú ekék, Schlick- és Vidats-léle szabad. Schlick-féle mélyítő ekék, mélyítő ekék önzvezetékkel, ered. Schlick- és Vidats-léle egyvasu ekék, talajmivítő eszközök, boronák és rügtörők.

Schlick-féle szab. Haladás' sorbavető gépek. Takarmánykészítő gépek, daráló, morzsolók, őrőlmalmok és olajmalom-berendezések. 11—18 Legolósabb árak. Előnyös fizetési feltételek. Árjegyzékek kívánatra i n g y e n é s b e r m e n t v e.

1516 és 1517/890 tkv. sz.

Póthírdetmény.

A szarvasi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint a Grosz Armin szarvasi lakos végrehajtónak özv. Hrivnák Jánosné szarvasi lakos végrehajtást szenvedő elleni 33 frt 30 kr s jár. iránti végrehajtási ügyében 1119 sz. a kibocsátott árverési hírdetményben a szarvasi 7214 sz. tjkvben foglalt A I. 1 rsz.

a. (1007—1008) hrsz. 416 beltelkes házból özv. Hrivnák Jánosné szül. Sziráczki Máriától 1/3 részére 581 frt 34 krban továbbá A † 1 rsz a (11277—79) hrsz. 1590 őr szőlőből szintén 5t illető 1/3 rész 153 frt 34 krban s így összesen 634 frt 63 kr, kikiáltási árban 1890 évi augusztus hó 8-án napjának délelőtti 10 órájára kitézett árverés az 1881 L. X. t. cz. 167 §-a alapján Biedermann E. és fia valamint Ram-

mikl H. végrehajtató érdekében is 430 frt s 500 töke követelése s járuléka kielégítése végett megtartatni fog.

Kelt Szarvason, 1890 évi július hó 16-ik napján, A szarvasi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság.

KONTUR JÓZSEF,
kir járásbíró.